

Innehåll

1	Orientering	3
2	Sammanfattning	3
3	Säkerhet.....	3
4	Utrustning	3
5	Provtagning	3
6	Provberedning.....	4
7	Rapport.....	4

---

1 Orientering

Denna metod används vid bergtypsbestämning enligt ATB VÄG, kapitel A. Metoden kan kompletteras med en petrografisk undersökning.

2 Sammanfattning

Metoden beskriver uttagning av laboratorieprov samt beredning av analysprov vid bestämning av bergtyp.

3 Säkerhet

I metodbeskrivningen har i möjligaste mån hänsyn tagits till de arbetsmiljöproblem, som kan förekomma vid laboratoriearbete. I övrigt hänvisas till de av Arbetarskyddsstyrelsen utgivna författningssamlingarna.

4 Utrustning

Laboratriekross med spaltöppning ~ 30 mm och ~ 15 mm.

Spaltsikt (harpsikt) 5,6 mm.

Övrig utrustning se FAS metod 259 "Bestämning av kulkvarnsvärde", samt FAS metod 207 "Provberedning".

5 Provtagning

Ett representativt antal prov tas från objektet.

Provtagningen kan ske manuellt med hammare och/eller slägga.

Alternativt kan provtagning ske genom kärnbörning eller sprängning.

Vid börning bör provkärnornas diameter vara större än 40 mm.

Provtagning bör ske i samråd med person som är kunnig inom stenmaterialbranschen för att bestämma representativa provtagningsplatser, provtagningsmetodik samt laboratorieprovets storlek.

Stenarnas partikelstorlek skall vara max 100 mm i diameter. Större partiklar släggkrossas till ca 100 mm före insändning till laboratoriet.

6 Provberedning

Krossa laboratorieprovet i två steg. Krossningen utförs med laboratoriekross. Lämpliga spaltöppningar är ~ 30 mm i första steget och ~ 15 mm i andra steget.

Neddela provet enligt FAS metod 207 ”Provberedning”. Efter framställning av provfraktion 11,2–16 mm siktas provet på spaltsikt 5,6 mm. Provet bör vara så stort att minst 5 kg av fraktion 11,2-16 mm kan erhållas.

Bestäm kulkvarnsvärdet, K_k , enligt FAS Metod 259 ”Bestämning av kulkvarnsvärde”. Gör därefter en bergtypsbestämning enligt ATB VÄG, kapitel A.

7 Rapport

7.1 Obligatoriska uppgifter

Rapportera

- a) att provtagningen och provberedningen utförts enligt denna metod,
- b) provtagningsmetodik (från kärna eller block),
- c) provtagarens namn,
- d) datum för provtagning,
- e) uppgifter från laboratorieprovning enligt avsnittet ”Rapport” i FAS Metod 259, ”Bestämning av kulkvarnsvärde”,
- f) bergtyp.

7.2 Frivilliga uppgifter

Rapportera

- a) resultat från petrografisk undersökning,
- b) namn på branschkundig person.